

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Алмашій Я.І., к.е.н., доцент

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

В умовах посилення рецесійних процесів внаслідок другої хвилі світової фінансової кризи, різкого падіння попиту і купівельної спроможності у зв'язку з різким зростанням курсу валют, негативною політичною ситуацією, повідомлень про мільярдні запозичення, початок реформ і децентралізацію, зокрема в енергетичному секторі, ведення активної фази гібридної війни з Російською Федерацією протягом останнього року особливої актуальності набуває забезпечення ефективності діяльності туристичних підприємств. Особлива увага спрямована на діяльність туристичних операторів та туристичних агентів, які є головними гравцями туристичного бізнесу. Закарпатську область визнано найперспективнішим курортно-рекреаційним регіоном України завдяки наявності унікальних рекреаційних гірських ландшафтів, джерельних прісних та мінеральних вод, комфортних кліматичних режимів, що є запорукою розвитку туристичного бізнесу і перетворенню туристичної діяльності на сферу реалізації ринкових механізмів, джерелом поповнення державного та місцевих бюджетів, перетворитися на одну із найприбутковіших галузей економіки краю, стати однією із провідних галузей економіки щодо вирішення соціально-економічного становища Закарпатської області. Туризм як "феномен ХХ століття", а також, на нашу думку, і ХХІ століття, позиціонують як важливу сферу розвитку регіону, оскільки він здійснює кроскультурний ефект, сприяє підвищенню якості життя населення, подоланню бідності та безробіття, створенню сучасних об'єктів туристичної та курортної інфраструктури, розвитку малого та середнього підприємництва у сфері туризму, розширенню сфери зайнятості населення, зокрема у сільській місцевості, розв'язання проблем охорони навколишнього природного, стимулюванню розвитку місцевого туристичного ринку, забезпеченню значного внеску коштів у місцеві бюджети, а також сприяє становленню туристичного бізнесу, що перетворюється на важливу сферу вкладення капіталу. Туристичні потоки іноземних туристів найпомітніше скоротилися в Закарпатській області у 2013 році порівняно з 2000 роком на 92%. В цілому кількість туристів, обслуговуваних суб'єктами туристичної діяльності України, в Закарпатській області зменшилася за досліджуваний період на 86,3%. Негативні зміни відбулися у скороченні туристичних потоків по внутрішньому та виїзному туризмі відповідно на 84,4% та 86,3%. Кількість екскурсантів у 2013 році порівняно з 2000 роком зменшилася в Закарпатській області на 97%. У 2013 році порівняно з 2008 роком відбулося скорочення туристичних потоків іноземних

туристів на 95,2%. У 2013 році порівняно з 2012 роком туристичні потоки іноземних туристів скоротилися в Закарпатській області на 29,7% [2]. Комплексний аналіз тенденційних напрямів розвитку ринку туристичних послуг регіону дає можливість виділити заходи, які спрямовані на стимулювання потреб населення в послугах туризму, в поживленні туристичної діяльності в сфері малого і середнього бізнесу шляхом створення законодавчої бази, сприятливого фінансового механізму, проведення фінансово-економічного регулювання, спрощення туристичних формальностей, цілеспрямованої підготовки висококваліфікованих кадрів. Згідно з даними туроператорів в Закарпатській області станом на 2015 рік найпотужніші потоки виїзду зорієнтовані на такі держави Європи, як Греція, Хорватія, Чорногорія, на країни Азії – Туреччина, ОАЕ та країни Африки – Єгипет та Туніс. За результатами загальнодержавного статистичного ранжування суб'єктів господарювання за сукупністю показників їх фінансово-господарської діяльності у 2015 році золото національного бізнес-рейтингу серед підприємств України належить туроператору Бусоль Вояж (9 місце у рейтингу). Європейські країни використовують для розвитку власної туристичної індустрії та для промоції власного туристичного продукту найрізноманітніші заходи. Зокрема, в Хорватії на сайті Міністерства туризму можна знайти інформацію про законодавство в туристській сфері, офіційну статистику, плани розвитку туризму окремих регіонів і видів туризму тощо. В Грузії важливим є створення стабільної інвестиційної зони та сприяння інноваціям в індустрії туризму[1]. Україна поки не надає туризму пріоритетного значення та не перетворює дану галузь на одну з найперспективніших, найдинамічніших, найприбутковіших та у одну із найпопулярніших бізнес-рішень або ідей у період економічної кризи, яка затягнулася.

Такі зміни потребують комплексного аналізу та досліджень з метою оцінки ефективності діяльності органів державного управління, удосконалення та побудови оптимальної організаційної моделі управління туризмом, яка б враховувала світові інтеграційні процеси та умови адміністративної реформи в Україні.

Література:

1. Ви серйозно чи по-українському? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/business/vi-seryozno-chi-po-vkrayinskomu-_.html
2. Закарпаття – санаторії та туризм. – Ужгород: Головне управління статистики у Закарпатській області, 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uz.ukrstat.gov.ua/statinfo/turism/tur_potoki.pdf
3. Холлоуей Дж. К. Туристичний бізнес: [пер. з 7-го англ. вид.] / Дж. К. Холлоуей, Н. Тейлор. – К.: Знання, 2007. – 798 с.